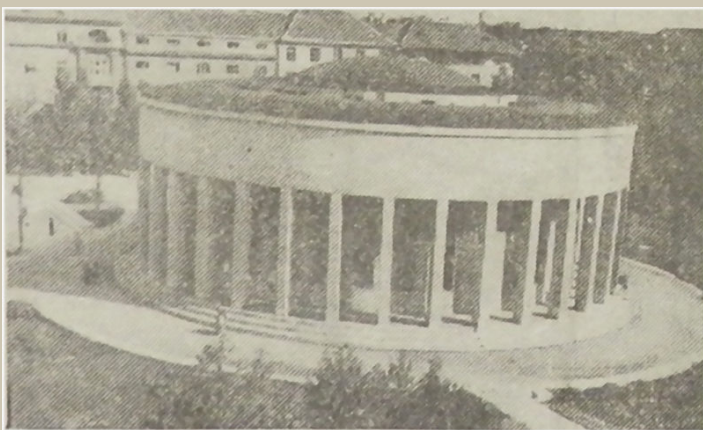

OD MUZEJĀ DO MUZEJĀ

VEČERNJI
FELJTON

Početak XIX. stoljeća nikla je zamisao, da se u Zagrebu osnuje Narodni muzej. On je osnovan 1846. godine, a bio je smješten u posebne prostorije Narodnog doma u Opatičkoj ulici 18, gdje su se nalazile i druge kulturne ustanove tog vremena. Pokroviteljstvo nad ovim našim prvim muzejem preuzelo je tadašnje Hrvatsko-slavonsko društvo sve do 1867., kada upravu preuzima Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti u Zagrebu...

Godina 1878. uzima se kao najznačajnija, jer dolazi do odvajanja samostalnih grana prirodoslovnog muzeja i stvaranja: geološko-paleontološkog, mineraloško-petrografskog i zoološkog muzeja. Oni su još i danas sastavni dijelovi Prirodoslovnog sveučilišta u Detrovoj 1. Nakon Narodnog muzeja iste godine su

MUZEJ NARODNOG OSLOBOĐENJA

osnovani i drugi muzeji, kao što su današnji arheološki muzej na Zrinjevcu i etnografski na Mažuranićevoj trgu, koji tek 1919. postaje samostalnim odjelom

Malo drukčije su nastajali ostali. Muzej za umjetnost i obrt osnovan je 1880. pod okriljem »Hrvatskog društva umjetnosti«, kao početna zbirka uzoraka. U dvije godine muzej se znatno proširio i ponovo je otvoren u Praškoj 3. Godine 1886. prelazi u ruke tadašnje zemaljske vlade, zajedno s novoosnovanom Obrtnom školom. Tek 1919. postaje samostalnim odjelom Hrvatskog narodnog muzeja...

Muzej grada Zagreba u Opatičkoj 20 osnovan je 1906. na inicijativu nekolicine građana i ljubitelja zagrebačke starine, a uz skromnu potporu tadašnjeg Gradskog poglavarstva, pod čijom je upravom bio. Prve prostorije muzeja bile su u Kamenitim vratima, sve do Oslobođenja, kada su preseljene najprije u baroknu zgradu Opatičke 8, a 1947. u zgradu Opatičke 20, gdje se i danas nalaze.

Godina 1937. donijela je našem gradu jedan raritet. Naime, dr. Bauer osniva gipsoteku grada, prvu takve vrsti na Balkanu, koja se još naziva i muzejem plastike, jer pored gipsanih odljeva antikne i naše dalmatinske umjetnosti obuhvaća i zbirku moderne domaće plastike... God. 1940. otvara se Povijesni muzej Hrvatske i Gradski higijenski muzej, a poslije 1945. i muzej Narodnog oslobođenja i muzej Srba u Hrvatskoj...

IZ HIGIJENSKOG MUZEJA

Danas u Zagrebu ima ukupno tri prirodoslovna, četiri kulturno-prosvjetna, u koje idu i galerije slika Jugoslavenske akademije, zatim četiri sasvim povijesna i spomenuti Gradski higijenski muzej na kraju Ilice. Pored tih ustanova, nalaze se u Zagrebu posebne zbirke, koje pripadaju pojedinim društvenim organizacijama, a još uvijek se sređuju. To su Muzej za povijest medicine u Šubićevoj 9, Školski muzej u Učiteljskom domu, Šumarski i napokon Dijecezanski muzej zagrebačke nadbiskupije na Kaptolu...

Ž. K.